

Татяна Ичевска

РОМАНИТЕ НА ДИМИТЪР ДИМОВ – СТРАТЕГИИ НА ПРОЧИТА

Настоящото изследване центрира вниманието си не към конкретни Димови текстове, а преди всичко към част от съпътстващите ги паратекстове. На анализ ще бъдат подложени кориците на Димовите романи, излизали като самостоятелни издания¹, като в хода на наблюденията ще се опита да видим не само как кориците „четат“ Димовите творби, но и доколко те участват при формирането на определена възприемателска нагласа спрямо тях.

Макар корицата да не е сред най-често коментираните паратекстови структури, тя всъщност носи и изпълнява голяма част от функциите, които Ж. Женет сочи като присъщи на паратекстовете. Сама по себе си тя е също текст, чийто смисъл може да допълва или да апострофира смисъла на същинския текст. Корицата е онзи праг, преддверието, през което читателят преминава, за да „влезе“ в същинския текст. Тя не просто оказва въздействие върху читателската аудитория, но ѝ предлага и(ли) налага даден начин на четене, задава определен образ на текста в публичното пространство, вписвайки го в очаквани или неочаквани за аудиторията контексти.

В определени периоди издателите очевидно схващат корицата като достатъчен гарант за успешното битуване на Димовите книги в социалното пространство. От 80-те години на 20. век обаче се оформя друга тенденция – функциите на корицата настойчиво започват да се допълват или дублират от други пара- и метатекстове като коричната анотация, снимки на автора, части от негови статии, критически предговори и(ли) послеслови, разясняващи на читателя творческата история, композицията, основните колизии, особеностите на поети-

¹ С оглед на поставената от нас задача тук няма да бъде обговаряно графичното оформление на „Събраните съчинения“ на Димитър Димов.